3e Jaar — N. 322 • Prijs per nummer : voor België 3 centiemen, voor den vreemde 5 centiemen Telefoon : Redactie 247 - Administratie 2345 Vrijdag 11 December 1914

Drukster-Uitgeefster
Kam: Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
P. DE VISCH. Ledeberg-Gent
—
.. REDACTIE ..
ADMINISTRATIE
HOOGPOORT. 29. GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE
Drie maanden. . . . . fr. 3.25
Zes maanden . . . . . fr. 6.50
Een jaar . . . . . fr. 12.50
Men abonneert zich op alle postbureelen
DEN VREEMDE
Drie maanden (dagelijks verzonden). . . . . fr. 6.75

Beschaving, Barbaren en Beschaafden

De mensch, levende in een maatschappij, zijn zeden en gewoonten, zijn kunst, zijn verspreide gedachten, dat is, wat men gewoonlijk noemt in de breedste beteekenis van het woord, beschaving.

Er zijn zooveel beschavingen als er geheenschappelijke organisaties zijn en overal is er beschaving waar individuën met elkander in betrekking komen.

De oorsprong van de beschaving is de vorming van de maatschappij, dit natuurlijk in een zekere mate aangenomen en rekening houdende met den tijd.

Aan de beschavingen stelt men den eisch beschaafd te zijn, want alle beschavingen hebben niet denzelfden trap van ontwikkeling en niet dezelfde menschelijkheid.

De gedachte van vooruitgang en verlichting kan niet afgezonderd worden van het begrip beschaving. Een beschaafd mensch heeft immers altijd de toekomst in het oog; deze psychologische hoedanigheid is juist datgene, dat hem hooger stelt dan een barbaar.

Klimaat, voedsel, ras, godsdienst, practie en economische omstandigheden zijn de elementen die werken om een beschaving tot stand te brengen en haar een bepaald karakter te geven.

Wanneer we opklimmen naar de tijden, lang vóór de zes eeuwsche Egyptische beschaving, veel verder dan de historische tijden, honderden eeuwen achteruit, tot in het steentijdperk, welk nemelsbreed verschil tusschen de toen levende menschen en onsgelijken! Hun overblijfselen, die gevonden worden, de geraamten, bewijzen dat ze meer dier waren dan mensch. Het eerste wapen gedurende langen tijd eenige wapen was de vuist. Na eeuwen kwam er verbetering en andere wapens werden gevonden, zoo dat die lieden zich beter konden beschutten en vrijwaren tegen de wilde dieren.

En stilaan kwam er vooruitgang voor alles en beschavingen volgden elkander op. De Egyptische, met bouwkunst en verbetering voor den landbouw, de oude Perzen, en Griekenland en Rome.

Christus werd rond die tijden geboren en de Christene leer werd de wereld rond verspreid.

Dan kwamen de donkere middeleeuwen, tijden van moorden, branden en oorlogen, en eindelijk de nieuwe tijd en de hedendaagsche beschaving, beschaving voor een deel van de wereld (als het dan nog beschaving is) en barbaarschheid voor een ander deel.

Gaan we eens de ellende in, die de thans levende onbeschaafde volksstammen lijden. De wereld is voor hun afgezonderd; eenzaam en verlaten leven de eenen in donkere, ondoortrekbare bosschen, anderen omringd van ijs, nog anderen te midden van zeeën van zand, allen bedreigd door wild gedierte en vijandelijke volksstammen. Onvoldoende en weinig gevarieerd voedsel, schaarsche kleeding en alles wat voor ons onontbeerlijk schijnt en is, daar hebben zij niet de minste gedachte van.

Er zijn stammen in Siberië, de Jakoeten, die nauwelijks gekleed en zonder woning de ijskoude winters doorbrengen. De Fuégiaan, die Vuurland bewonen, gaan naakt onder de sneeuw.

Is het dan te verwonderen dat zulke menschen soms geen menschelijken vorm hebben? Kan het anders, dan dat hun verstand zeer weinig ontwikkeld is?

De taal der Boschjesmannen, die leven op verschillende plaatsen in Zuid-Afrika, is zoo arm, dat het aan die lieden onmogelijk is elkander te verstaan in de duisternis, daar zekere teekens en bewegingen gegeven door de ledematen, noodzakelijk zijn en het onvoldoende getal woorden moet aanvullen.

Astracte gedachten bezitten die menschen niet, zij hebben geen begrip van tijd en zijn gemuurd in het tegenwoordige. Alles, alles gelooven ze.

Daaruit kunnen we dus besluiten dat de lichamelijke en intellectueele ellende zeer groot is bij de hedendaagsche barbaren. Even slecht is het gesteld met hun regels der moraal. Ook vloeit dit eenvoudig voort uit het gemis aan verstand.

Bepalen we ons daarbij voor wat de thans levende wilden betreft.

En we komen aan de tweede klasse, die de wereld bevolkt: de beschaafden, en daar we leven in de XXe eeuw, de eeuw van verlichting, vooruitgang, voorspoed en al wat maar goed is, mogen we zeggen: de beschaafden van de XXe eeuw.

* * *

Keeren we eerst eens even terug in het verleden en zeggen we in groote trekken hoe die beschaving stilaan is geworden wat ze nu is.

Een mensch en een dier hebben beide de twee volgende vermogens: verstand en gevoel.

Maar wat heeft nu den mensch hooger gebracht dan het dier en wat heeft hem een beslisten en ontegensprekelijken voorrang en oppermacht gegeven? De koöperatie! De mensch heeft samengewerkt met anderen, hij heeft zijn uitvindingen de gemeenschap ingezonden, en zijn leven in een maatschappij heeft bij hem de twee gevoelens goedheid en justitie doen ontkiemen.

In het dierenrijk is er geen kooperatie ontstaan, uitgezonderd bij de bijen en de mieren, die ook dit verschil vertoonen in vergelijking met de menschen, dat hun verstandelijke vermogens begrensd zijn.

Natuurlijk is de kooperatie in het menschdom zeer langzaam tot eene zekere hoogte gekomen en steeds is ze ook bekampt, vernederd en bestreden geworden.

Altijd zijn het de slimsten, de denkers, die door hun uitvindingen op gelijk welk gebied, de massa hebben vooruitgeholpen.

En die vooruitgang zou nassed zijn geschied hadden de menschen hun loftuitingen en dankbaarheid betoond aan die weldoeners. Doch nooit, en zelfs in den tegenwoordigen tijd nog te weinig, is de bewondering en de erkentelijkheid gegaan voor zulke mannen. De verrukking is tot haar hoogsten trap gestegen voor een Alexander de Groote, voor een Napoleon I.

Denkers zijn steeds de vijanden geweest van de dommen. Herinnert u slechts Galilei en Darwin. Protestanten en Roomschkatholieken hebben elkander bevochten. Herinnert u de vele slachtoffers der inkwisitie.

Dit laatste is gelukkiglijk een onmogelijkheid geworden; godsdienstoorlogen bestaan helaas: een Heilige Oorlog is verklaard door toedoen van Turkije, alle Mohammedanen te wapen roepende.

Het volk is te lang een bende schapen geweest, die instinctmatig een herder volgden... en daardoor is de maatschappij ver ten achter bij hetgeen ze zou moeten en kunnen zijn.

En wanneer we onzen toestand vergelijken bij dien van de voorhistorische en hedendaagsche barbaren, dan roepen we uit: Welk een hooge waardigheid hebben we regen en sneeuw, de wetenschap geeft ons zelfs een juist inzicht te hebben over het leven onzer voorouders. Wij strijden tegen regen en sneeuw, de wetenschap geeft als soms de bovenhand op de natuur en nog steeds vermenigvuldigen zich de uitvindingen. En dit alles, dank zij de koöperatie, dank zij de groote veroveringen der menschelijke koöperatie! De zedelijke beteekenis van een samenwerking is groot en aan de koöperatieve beweging zal voor een deel de wereldvrede haar verwezenlijking te danken hebben!

— — — — — — — — — —

De Wereldvrede! — En majestatisch rijst een paleis in de hoogte, alsof het den spot wilde drijven met edele gedachten.

De Wereld vond in een schoon oord
De plek voor 't leclijkste Paleis,
Dat galmen zal van 't Vrede-woord.
O Tijd van vreê! o zoete Peis!

De landen druipen middlerwijl
Van bloed en staan geschroeid in brand,
Daar ging de List in aller ijl
Met Heb- en Winzucht hand in hand.
(Albert Verwey.)

* * *

Het jaar 1914.

De aarde vertoonde zich in haar bloemrijk gewaad en droeg vruchten in overvloed, vogeltjes brachten er zoetluidende melodieën, landbouwers mochten bij 't krieken van den dag naar hun akker gaan en wandelaars werden naar buiten gelokt! o Jaar van overvloed!

Maar het werd Augustus...

Nu staat de natuur als een afgeleefde grijsaard, ontbloot van alle kleur en leven, als treurt zij over de ellende die woekert in het land, alsof zij verontwaardigd is over de grootste schande van de XXe eeuw, over de barbaarschheid van de hedendaagsche volkeren: de oorlog!!

Thans hebben we meer dan 19 eeuwen kristelijke beschaving, kristelijke broederliefde, kristelijke heerschappij.

o Kristenen! wat hebt ge gemaakt van de wereld? Wat hebt ge gedaan met uw schoone leer van uw God Jezus Christus?

Ge hebt ze vertrappeld, ge hebt ze bespuwd, ge hebt ze bespot!!!

Ik wend het oog af van uw walgelijke historie, die ge hebt vervalscht en omgeknoeid, bovendien «Ad Majorem Dei Gloriam»!

Gij, kristelijke hoofden, gij zijt voor een groot deel de schuld van dezen wraakroependen oorlog!.

Ik wend het oog af van de geschiedenis, om het te richten op iets dat ge niet verdraaien, niet verkerkvaderen kunt, op den oorlog!

Andere tijden zullen weldra komen...

Kopstukken van het Kristendom, hoort gij het, andere tijden zullen weldra komen!

G. WERKERS.

* * *

Onze vriend G. Werkers schrijft uitmuntend, dat belet niet dat wij ons veroorloven eene aanmerking te maken op zijn artikel. Wij denken dat zij er noodig is, omdat er geen misverstand mag bestaan over zulke gewichtige onderwerpen.

In 't slot van zijn artikel legt onze medewerker formeel de schuld van den oorlog op het christendom.

Dat is onjuist. Niet het christendom, maar het alles overheerschend kapitalisme, met zijne heb- en winzucht is de schuld van den oorlog en zijne verwikkelingen.

Als onze medewerker zich bepaalde met de Kerk hare onmacht te verwijten, dan is hij volop in de waarheid.

Wij hebben aan de Kerk zelve dat verwijt gedaan en ook eerlijk en vrijmoedig de onmacht van het socialisme tot nu toe erkend.

Wij meenen dat zulks voor de werkende klasse bevattelijker en duidelijk is, dat het de waarheid is en dat aldus iedereen het deel krijgt dat hem toekomt en waarvan hij de verantwoordelijkheid moet dragen.

F. H.

De Voeding in Gent en Vlaanderen

Tot hiertoe heeft de dienst der voeding voor Gent en omtrek met goede uitslagen kunnen werken en wij hopen wel dat deze toestand niet al te veel zal verslechten.

Wat het brood aangaat, zoo moeten onze lezers weten dat het Stadsbestuur niets te zien heeft in den aankoop van graan of meel. Dit is voor heel België aangesloten aan één enkel lichaam: het Nationaal Voedings-Comiteit, dat zetelt te Brussel.

Bij dit landelijk Comiteit zijn aangesloten 9 afgevaardigden van elk der negen provintiën van het land en dit Comiteit koopt graan, meel en ook andere levensmiddelen en verdeelt die over heel het land.

De stichting van dit Nationaal Comiteit was een moeilijk maar een schoon en noodig werk. Het is als van zelfs geboren uit de droeve omstandigheden waarin ons land verkeert en uit het Stedelijk Voedings-Comiteit der stad Brussel.

Van bij den aanvang des oorlogs hadden eenige Brusselsche millioënnairs, onder andere Ernest Solvay, Waroqué — (die een heerenhuis te Brussel bewoont) — Brusselsche bankiers, een groot kapitaal verzameld om den stijgenden nood der bevolking van Brussel en omtrek te verzachten.

Doch de nood drong met den oorlog het land door en ook die ellende moest worden verholpen.

Een moeilijk vraagstuk rees echter op. Moet het leger dat een land bezet de bevolking van dit land voeden, ja of neen? Zullen de bondgenooten, Engeland, Frankrijk, Rusland, toelaten dat graan naar België werd gestuurd, dat wellicht door het leger kon worden aangeslagen?

Meer andere moeilijkheden rezen op! Hoe België voeden? Wie zou betalen de millioenen zakken graan of meel die daarvoor noodig zijn? Hoe zou dit graan of meel verzonden worden: langs aan stuk gereden steenwegen, kanalen en rivieren, versperd door de gesprongen bruggen en gesprongen sluizen?

De opsomming dezer moeilijkheden, zonder van honderd anderen te gewagen, is voldoende om elkeen aan te toonen, welk werk van volharding, doordrijving en liefde het geweest is, om het Nationaal Voedings-Comiteit tot stand te brengen.

Eindelijk was het er! Amerika en Spanje hadden hunne welwillende hulp geboden en zich verbonden dat al het graan of meel door 't Comiteit gekocht, onder hunne bescherming het land door zou verzonden worden en na onderhandelingen met het Duitsche leger waren zij verzekerd, dat van dit graan of meel niets zou opgeëischt worden.

In die voorwaarden lieten Engeland en de bondgenooten toe dat graan en meel naar België werden verzonden.

Die onderhandelingen hadden natuurlijkerwijze veel tijd gevraagd, middelerwijl was de nood gestegen, was de stocks graan en meel opgeleefd of ver gedund en zoo komt het dat sommige steden en buitenstreken graan of brood missen en dat Gent ook heel, heel nauw zit met graan en brood.

Wij hebben die uitleggingen gedaan om onze lezers op de hoogte te brengen van den waren toestand.

Het stadsbestuur van Gent, het Voedings-Comiteit der provintie Oost-Vlaanderen en allen die, in onze streken, zich met den dienst der voeding gelasten, hebben sinds eenige dagen geene verantwoordelijkheid voor de levering van graan en meel, omdat de aankoopen en levering dezer levensmiddelen heel alleen door het Amerikaansche-Spaansch-Belgisch Comiteit gedaan worden.

Voor andere levensmiddelen behoudt Gent een deel zijner vrijheid.

Daarom ook kocht de stad Gent: rijst haring, stokvisch, vermicel, boonen, erwten, suiker, kolen, hout, enz.

De stad doet haar best en gelooft ons, zij spaart zich geene moeite om de levensmiddelen van noode te krijgen aan den laagst mogelijken prijs.

Voor den oogenblik zijn de uitslagen aldus, dat er geen vrees bestaat te vallen zonder zout, suiker of kolen, of wij tamelijk gerust worden voor andere levensmiddelen ook, wier aankoopen in de bevoegdheid der stad vallen.

Het was noodig dat de stad zich de zaak aantrok, want bij voorbeeld met hout en kolen is op berispelijke wijze omgesprongen.

Bij den aanvang des oorlogs nam op voorstel van gezel Anseele, de stad de voeding, in beginsel, in handen.

De gouverneur der provintie benoemde eene commissie voor den kleninvoer en -verkoop, uitsluitend uit kolenhandelaars bestaande.

Die heeren hebben aan hunne taak niet voldaan.

De kolen zijn aan schrikkelijk hooge prijzen verkocht, er kwamen er geene genoeg, zoodanig dat de Stad Gent kolen heeft moeten leveren aan vele hoveniers en aan fabrieken, die anders moesten stilvallen.

Die dubbele misslag: dure kolen en onvoldoende hoeveelheid kon niet blijven duren en buiten het kolencomiteit om, handelde de stad Gent.

Gezel Anseele reed naar de kolenbassijns of informeerde waar bruggen waren gesprongen en sluizen waren gestremd, en in korten tijd waren wij op de hoogte van de moeilijkheden der vaart, de kolenprijzen onzer mijnen en de hoeveelheden die zij konden leveren.

De stad talmde niet; zij schreef in openbare aanbesteding de herstelling uit van bruggen en sluizen in de provintie, deed de werken snel vorderen en dit werk toekomende week gedaan zijnde, zoo zullen weldra schepen met Bergsche kolen ons toekomen.

Middelerwijl werden Duitsche kolen gekocht, die misschien nu reeds in aantocht zijn, zoodat, in beginsel, voor den huisbrand en de nijverheid, die erge doorn der kolen ons uit den voet is.

De stad Gent kocht zout met heele schepen: die zijn op weg; eens in onze haven, zal goed keukenzout verkocht worden aan redelijke prijzen voor oorlogstijd.

De toestand rond Ieperen

Als wij het verslag van den engelschen maarschalk French samenvatten, hebben onze lezers een nogal klaar gedacht van den oorlogstoestand in het Westen, in Vlaanderen, en vooral rond Ieperen.

French vangt aan met te zeggen dat de verplaatsing van engelsche en fransche troepen, met al hun materiaal, van de Aisne naar Vlaanderen, onzeglijk veel tijd en nog meer moeite heeft gekost, gezien het zoo ongunstig weder.

Vervolgens stelt de maarschalk met fierheid vast dat al de bekomen goede uitslagen in hoofdzaak moeten toegeschreven worden aan de bewonderenswaardige verstandhouding die niet opgehouden heeft te bestaan tusschen de leiders van de verbonden legers, en hij brengt eene warme hulde aan de nog bestaande belgische troepen, die zich in alle omstandigheden heldhaftig gedragen hebben aan de zijde hunner bondgenooten.

Op 19 October, vervolgt French, was de toestand rond Ieperen zeer netelig geworden. De vijand stond met overtalrijke krachten voor de Leie, terwijl vier engelsche legerkorpsen eene lijn te verdedigen hadden die veel te lang was voor hun getal aan manschappen.

Wij stonden er slecht voor en wij wisten dat de Duitschers nog aansienlijke versterkingen kregen uit het Oosten, zoodat de belgische soldaten onmogelijk den te verwachten schok zouden kunnen verdragen — uitgeput als zij nog waren door de talrijke gevechten die zij reeds geleverd hadden.

Al wij hier geen krachtdadigen weerstand bieden tegen de omtrekkende beweging der in getal zeer sterk zijnde Duitschers, dan was het zoo goed als zeker dat zij door onze rangen zouden breken, dat zij onzen vleugel zouden omgaan en dat zij den weg zouden open vinden om naar Kales te gaan en er de havens in bezit te nemen.

Wij waren er allen van overtuigd dat eene dergelijke duitsche overwinning de noodlottigste gevolgen achter zich zou slepen en daarom besloten wij dat ik de verantwoordelijkheid op mij zou nemen om te werk te gaan met één front over heel de bedreigde lijn, dus met alle krachten die konden opgesteld worden.

Wij namen in der haast eene heele reeks van krachtdadige maatregels, wij bewerkstelligden eene aanzienlijke verplaatsing van troepen, wij brachten heel het eerste korps naar het Noorden der stad Ieperen en wij namen het vast besluit dat wij eene streep zouden geven door de plannen van den vijand.

Het intusschen uitgerust belgische leger ging zich vol moed flink verschansen langs de heele lengte van het kanaal van Ieperen en den IJzer, waar het dadelijk bewonderenswaardige bewijzen leverde van zijne dapperheid, waar het onschatbare diensten bewees — aangemoedigd als het was door de wetenschap dat de fransche en de engelsche legers gereed stonden om er op los te stormen.

De maarschalk bewijst verder in breede lijnen hoe het engelsch leger verder het gesteld doel bereikte, hoe het den hem opgelegden taak vervulde, den zwaarsten taak dien hem in den loop van deren veldtocht reeds was opgelegd.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in 't Noorden van Frankrijk

Officieele telegrammen:

Uit Duitsche bron

BERLIJN, 8 Dec. (Wolff, Officieel): Uit het groote hoofdkwartier wordt hedenmorgen gemeld: Aan het front in Vlaanderen veroorzaken de door de regens der laatste dagen zeer veel slechter geworden terreintoestanden groote moeilijkheden aan de bewegingen der troepen.

Noordelijk van Arras hebben wij eenige kleine vorderingen gemaakt.

Het lazaret te Rijssel is gisteren verbrand. Waarschijnlijk heeft men hier te doen met een geval van brandstichting. Verlies van menschenlevens is niet te betreuren.

De beweringen der Franschen over hun vorderingen in de Argonnen zijn niet in overeenstemming met de feiten. Sedert geruimen tijd trouwens had daar geen Fransche aanval plaats. Daarentegen winnen wij voortdurend, zij het ook langzaam, terrein.

Bij Malancourt, oostelijk van Varennes, werd gisteren een Fransch steunpunt genomen. Daarbij is het grootste deel der bezetting gesneuveld. De overigen, eenige officieren en ongeveer 150 man, werden gevangen genomen.

Een Fransche aanval tegen onze stellingen noordelijk van Nancy is gisteren afgeslagen.

—

Uit Fransche bron

PARIJS, 8 Dec. Reuter): Gisteren betoonde de vijand meer activiteit aan de Yser en rondom Yperen dan in de afgeloopen dagen.

Onze artillerie trok met succes op Vermelles, dat weder genomen werd, terug. Het plaatsje was twee maanden geleden het tooneel geweest van een hevig gevecht.

Aan de Aisne en in Champagne hadden artillerie-duels plaats. Onze troepen drijven in Argonne op verschillende plaatsen de vijandelijke troepen uiteen.

Bij Pont-à-Mousson hebben wij eenig terrein gewonnen.

—

PARIJS, 8 Dec. (Reuter.) (Communiqué van hedenavond.) In België: « Een hevige aanval op St. Eloy en het zuiden van Yperen is afgeslagen.

» Er wordt nog steeds hevig gevochten in de bosschen en het oosten van Argonne.

» Andere voorvallen van belang vallen niet te vermelden. »

* * *

Aan de Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Duitsche bron

BERLIJN, 8 Dec. (Wolff, Officieel): Uit het groote hoofdkwartier wordt hedenmorgen gemeld: Van de Oost-Pruisische grens zijn geen belangrijke berichten gekomen.

« In Noord-Polen volgen de Duitsche troepen oostelijk en zuidoostelijk van Lodz de snel terugtrekkende vijandelijke troepen op den voet. Behalve de gisteren gemelde buitengewone zware en bloedige verliezen verloren de Russen tot dusver ongeveer 5000 gevangenen en zestien kanonnen met munitiewagens.

» In Zuid-Polen kwam niets bijzonders voor. »

—

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 8 Dec. (Wolff.) (Officieel.): De strijd in West-Galicië neemt in hevigheid toe. Onze troepen, die thans ook van het westen een aanval hebben gedaan, hebben den vijand uit de stelling Dobczyce-Wieliczka verdreven.

Tot dusverre werden meer dan 5000 ge-

gangenen, waaronder 27 officieren verder verzonden.

In Polen werden nieuwe aanvallen der Russen ten zuidwesten van Piotrkof door onze en de Duitsche troepen afgeslagen.

In de Karpathen is niet belangrijks voorgevallen.

Uit Russische bron

PETROGRAD, 8 Dec. (R. T. A.) Rapport van den generalen staf:

«De gevechten nabij Prasniesj en Ziechanofa zijn nog niet geëindigd. Ook in de omgeving van Petrokof hadden ontmoetingen plaats, waarbij wij eenige partieele successen behaalden.

«De slag, die den 5den Dec. begon ten zuid-oosten van Krakau in de omgeving van Wielicka aan de Dereocty-rivier ontwikkelt zich in ons voordeel. Na den overgang over de Doenaitsj nabij Novi Saodesj geforceerd te hebben, zetten onze aanvullingstroepen het offensief voort en brachten den Duitschen troepen, die in het dal van de Lusotina den rechtervleugel, die een omvatting deed, vormden, een zware nederlaag toe.

PETERSBURG, 8 Dec. (Reuter.) In een communiqué over de krijgsverrichtingen in Polen wordt gezegd: «Het ongunstige resultaat van den slag op de linie Lowitsj-Lodz was een gevolg hiervan, dat de Duitschers daar zes legercorpsen en vijf cavalerie-divisies gedeeltelijk uit het westen overgebracht, gedeeltelijk nieuw gevormd, — samentrokken. Dit stelde den vijand in staat de aanvallen tot 5 December voort te zetten. Daar de aanvallen echter niet in samenwerking werden ondernomen, waren ze vruchteloos en moesten de Duitschers het offensief weer opgeven, na hevige verliezen te hebben geleden.

«Opmerking verdient het, dat de Oostenrijkers op het gebied van Tsjenstochof terugtrokken tot zuidelijk van Krakau, waarheen eveneens Duitsche troepen gedirigeerd werden. De Duitschers beproefden dus een nieuwe omtrekkende beweging. De Russen vonden de brug over de Dunajetsj, ten zuiden van Krakau verwoest. Onze versterkingen echter wisten den overgang der rivier onder hevig vuur te forceeren. De soldaten waadden tot den hals door het ijskoude water en bestormden de naburige hoogten, aldus aan de rest der Russische troepen den overgang mogelijk makend.»

* * *

OP ZEE

In de Zwarte Zee

Petrograd, 8 December (R. T. A.): In den morgen van 7 December werd de kruiser «Breslau» gesignaleerd voor Sebastopol.

Onze kruisers en watervliegtuigen gingen er onmiddellijk op af. De «Breslau» werd aangevallen en verdween.

Waar bevindt zich de Russische vloot?

Kopenhagen, 8 December: « Politiken » deelt uit Stockholm mede, dat de Russische vloot zich nu dichtbij de Aland-eilanden bevindt. Te Marenhafen zijn verschillende oorlogsschepen aangekomen; anderen richten er zich henen. Daarenboven komen iederen dag een aantal vaartuigen met kolen en levensmiddelen aan. Maandag heeft men een Duitsche bestuurbare luchtbal over Aland gezien.

(De Aland-eilanden bevinden zich aan den ingang der golf van Bosnie, ter hoogte van Helsingfors.)

In het Buitenland

In Holland

Nog het noodlottige voorval in het kamp te Zeist

Drie der Belgische soldaten, die bij den opstand erg gekwetst werden, zijn aan hunne wonden bezweken.

Het zenden der levensmiddelen aan België

Uit Duitsche bron

Amsterdam, 9 Dec.: De bladen maken mededeelingen openbaar over de werkzaamheid van de Amerikaansche hulpkommissie voor België en betoogen uitdrukkelijk dat het ondersteuningswerk door de duitsche overheid bevorderd en niet, zooals van vijandelijke kant beweerd wordt, tegengehouden wordt. Het bericht van de hulpcommissie verklaart dat het duitsche beheer in Brussel de helft van de gezamentlijke voorraden en levensmiddelen waarover de militaire autoriteit vervoegt, ter vervoeging van de commissie zal dat later terug geven en spreekt haren dank daarvoor uit. Ook weerspreekt de commissie de bewering als zouden de Duitschers hare werkzaamheden hinderen of vijandig zijn.

Er worden geene rechten van de amerikaansche invoer geheven en zonder alle oponthoud in het land gelaten, niet eens spoorwegvracht berekend. Evenzoo weerspreekt de commissie de bewering dat duitsche soldaten in Belgische inkwartiering van de amerikaansche granen hun deel eischten.

* * *

In Frankrijk

De wijnoogst

Het Fransch bestuur der onrechtstreeksche belastingen geeft den uitslag op van den wijnoogst in de negentien departementen: Hérault, Aude, Gard, Pyrénées-Orientales, Ain, Alpes-Maritimes, Aube, Cantal, Côte-d'Or, Gers, Loire, Haute-Loire, Loiret, Lot, Nièvre, Puy-de-Dôme, Saône-et-Loire, Vaucluse.

De oogst bedraagt 33.013.419 hectoliter voor die negentien departementen, tegen 25.427.479 hectoliter in 1913. De opbrengst is dus een derde grooter.

Gevechten in den Elzas

Volgens den Zwitserschen algemeenen staf, worden de volgende krijgsbedrijven gevoerd in Elzas-Lotharingen:

In den loop van de maand november, heeft men kunnen vaststellen, dat een groote bedrijvigheid heerschte onder de Fransche en Duitsche troepenmachten, in Opper-Elzas.

De Franschen hebben tusschen Pfefferhausen en de Fransche grens, op den weg naar Rechesy, sterke batterijen opgesteld, met kanonnen van zwaar kaliber.

Ten Zuid-Oosten van Pfefferhausen, tusschen deze gemeente en de Zwitsersche grens werden loopgrachten gemaakt, beschut en versterkt met prikdraad.

De Duitschers hebben veldversterkingen opgericht in den hoek, gelegen tusschen Uttendorf en Liebsdorf, en ook op de hoogten ten Westen van de Ill.

De veldversterkingen van de lijn Lorg, werden genomen en hernomen, onder de actie van het artillerievuur, bijna dagelijks, alhoewel tot nu toe geen der twee partijen een beslissenden en belangrijken aanval der infanterie waagden.

Sedert den 1 december, is nog eene grootere troepenbeweging vast te stellen.

Den 2 december werden hevige artillerie- en infanterievuren gehoord in de richting van Bisel.

* * *

In Engeland

In de Textielnijverheid

De «Times» schrijft: De Engelsche fabrieken kunnen aan de vragen van stof voor soldatenkleederen geene voldoening geven, gezien de verbondenen verplicht zijn hun tekort met Engelsche voortbrengselen te dekken. Niet alleen de Belgen, maar ook de Franschen doen hunnen bestellingen in Engeland, daar de bijzonderste streek, zooals Roubaix en omliggende, door de Duitschers bezet is. De Russische spinnerijen kunnen de bestellingen niet voldoen.

* * *

In Rusland

De verschrikkingen van den oorlog

De correspondent van de « Daily Mail » te Petersburg, Hamilton Fyfe, merkt in een telegram omtrent den strijd in Polen op, dat in het hospitaal van zenuwzieken te Petersburg tal van lijders liggen, die spraak of geheugen hebben verloren, ten gevolge van de oorlogsverschrikkingen die zij hebben doorgemaakt.

* * *

In Oostenrijk-Hongarie

Dreigend tekort

Den 6 december vaardigde de Hongaarsche regeering een decreet uit, waarbij den bakkers wordt verboden, om bij het bakken van wit of bruin brood, meer dan 80 % tarwe- of roggemeel te gebruiken; voor de rest moet maïs, garst of aardappelmeel worden gebruikt. Men vreest een tekort aan graan, in het bijzonder aan tarwe en rogge. De agenten van Oostenrijk-Hongarie in Italië, bieden de hoogste prijzen, om den invoer van koren in Oostenrijk te verzekeren.

* * *

In Bulgarije

De onzijdigheid

Men deelt uit Konstantinopel mede dat Rusland aan de Bulgaarsche regeering had gevraagd 300 kanonnen te Dedeagortz en 200 mitrailleuzen door de firma Schneider gemaakt op het grondgebied te laten passeeren. De bulgaarsche regeering weigerde, zijne neutraliteit inroepend. De zending moest den weg van Frankrijk hernemen.

* * *

In Portugal

De portugeezen te Angola

De « Journal » van Parijs ontvangt uit Lissabon het nieuws dat de portugeesche kontingenten van verschillende wapenen, met hun oorlogsmateriaal, naar Angola vertrokken zijn, in het vooruitzicht versterking te brengen.

In Italie

Door eene mijn gedood

Vier werklieden zijn nabij Bari op het zeestrand gedood door eene Oostenrijksche mijn, door de golven aan land gespoeld.

De draadlooze telegraafstatie te San Cataldo, alsook andere gebouwen, werden beschadigd.

Eene andere drijvende mijn is nabij Brindisi ontploft.

Drie klassen binnengeroepen

Berlijn, 9 december. — Uit Rome wordt gemeld, dat de Italiaansche regeering drie klassen carabinieri heeft binnengeroepen.

In het parlement

Den 3 December werden in Italië de parlementszittingen heraangevangen.

In de Kamer waren al de afgevaardigden aanwezig en ook de openbare tribunen waren volledig bezet door een ongeduldig publiek, benieuwd om uit den mond van den heer Salandra, minister-voorzitter, de verklaring te hooren der regeering.

Vooreerst vestigde er M. Salandra de aandacht op, dat de houding der regeering haar door de omstandigheden zelve word opgelegd. Op het onverwachts brak de oorlog uit. Italië wendde alle pogingen aan om de ramp af te keeren.

«Wij hebben zorgvuldig onze bondsverdragen bestudeerd, wij hebben nauwkeurig alle gebeurlijkheden gewikt en gewogen, en wij kwamen tot de overtuiging dat er voor Italië noch plicht noch noodzakelijkheid bestond aan den oorlog deel te nemen. Het was dientengevolge dat wij ons onzijdig verklaarden.

»Dit besluit verwekte allerlei en volkomen aan elkander tegenovergestelde besprekingen en kommentariën, doch eindelijk moest elkeen bekennen dat Italië enkel handelde in uitoefening van zijn recht en tot vrijwaring zijner belangen.

»Op het huidig oogenblik volstaat deze onzijdigheid niet meer, in het zicht van het schrikkelijke konflikt, waarin bijna alle natiën zijn betrokken, en welks duur niet kan berekend worden, moet Italië denken aan zijne koloniën en aan de handhaving zijner billijke eischen!»

Op dat oogenblik juichen al de Kamerleden, rechtstaande, den kabinetsvoorzitter geestdriftig toe. Wanneer de ovatie wat bedaard is vervolgt M. Salandra:

« De voornaamste bezorgdheid der regeering is dus de militaire voorbereiding. De huidige oorlog heeft ons geleerd dat daar waar het goed recht te kort schiet, de eenige uitweg der natiën bestaat in het gebruik der overmacht. Italië wil niet bedrogen worden; het wil ook niet worden onder de voeten getrapt. Italië moet zijnen rang van groote natie ophouden! (Herhaalde toejuichingen op alle banken.) Voorzichtigheid moet er zijn maar ook bedrijvigheid: het Italiaansche leger is gereed tegenover alle gebeurlijke voorvallen.

M. Salandra bespreekt dan de ekonomische maatregelen die door de regeering werden voorzien, en verzoekt van de Kamerleden hunne onmiddellijke goedkeuring.

In afwachting moet de regeering den Italiaanschen vrede handhaven; wij hebben volle vertrouwen in het volk, dat het voornemen niet heeft de orde te storen, wel begrijpende dat de huidige, kritische toestand en het heil der natie eene volslagen overeenkomst vergen; allen zijn bereid tot alle opofferingen.

Ten slotte doet de minister-voorzitter een beroep op alle politieke partijen, om de nationale solidariteit en de vaderlandsgezindheid van het parlement.

De toestand vereischt eene sterke regeering, en deze van haren kant moet krachtdadiger woten op te treden en heeft voor plicht de handhaving van Italië's grootheid voor de wereld. »

Deze redevoering verwekte grooten indruk.

M. Comandini stelde voor aan België den groet te zenden der Italiaansche afgevaardigden.

Een telegram uit Rome van den 5 December meldt dat de afgevaardigde Bittolo de volgende dagorde voorstelde:

« De Kamer, erkennende dat de Italiaansche onzijdigheid in volle recht en na ernstig onderzoek werd verklaard, vertrouwt erop dat de regeering, ten volle bewust harer zware verantwoordelijkheid, zich zal beijveren eene houding te bewaren en de maatregelen te nemen, het best strookende met de belangen der natie. »

Na eene tamelijk lange bespreking, werd deze dagorde aangenomen door M. Salandra, bij naamafroeping gestemd door 413 stemmen tegen 49 (socialisten en republikeinen).

* * *

In Spanje

De begrooting en de versterking van de marine

De minister van marine heeft een wetsontwerp neergelegd, waarbij het bouwen voorzien wordt van 4 kruisers (60 millioen pesetas); 14 torpedobooten (3 millioen); 28 onderzeeërs (110 millioen); 3 kanonneerbooten (9 millioen) en 18 kustwachters, die desnoods dienst kunnen doen als mijnleggers (6 millioen).

Het ontwerp voorziet nog een crediet van 9 millioen voor den aankoop van mijnen en torpiellen, en een ander van 5 millioen voor 't inrichten van eene luchtvaartvloot. Eindelijk voorziet de begrooting een credit van 28 1/2 millioen, voor de verdedigingswerken van Cadix, Carthage en Férol, alsook voor het maken van vlottende docken.

Het nieuw ontwerp voorziet eene totale som van 230 millioen, verdeeld op 6 jaren, te rekenen van 1915.

* * *

In Japan

Uit den Japanschen Landdag

TOKIO, 8 Dec. (Reuter.) Cato, de minister van buitenlandsche zaken verklaarde in een rede in den Landdag, dat de verhouding tegenover de bondgenooten en neutralen, ten aanzien alle quaesties van belang, van uitstekenden aard is.

Er heeft tusschen Japan en China een openhartige gedachtenwisseling plaats gehad over Kiautsjau en de Chineesche regeering heeft getoond den toestand volkomen te begrijpen.

Cato bracht hulde aan de Vereenigde Staten, die de vrijlating der Japannen, die in Duitschland gevangen waren genomen, hebben bewerkt.

* * *

In de Vereenigde-Staten

Een boodschap van president Wilson

WASHINGTON, 8 Dec. (Reuter.) In zijn boodschap aan het Congres zegt Wilson, na erop te hebben gewezen, dat de oorlog menschen en hulpbronnen op een ontzettende schaal vernietigt, dat de Europeesche volken hun hoop hebben gevestigd op Amerika om hun bijna ledige markten te vullen.

Hij sprak de hoop uit, dat Amerika in aan een volk nog zelden beschoren gelegenheid mocht hebben vrede en verzoening weder tot stand te brengen.

In het parlement

Uit Duitsche bron

Londen 9 December: De «Times» meldt uit Washington: «Er zijn teekenen voorhanden dat de komende amerikaansche congres-zitting zeer gewichtig zal zijn, daar een geweldige aanval tegen Eneland's contrebande-politiek verwacht wordt. Ook heeft president Wilson het plan eene wet in te brengen die de Amerikaansche regering de macht geeft, de duitsche handelsschepen te koopen die in de haven van New-York liggen. Men verwacht scherpe debatten tegen dat plan.

* * *

In Zuid-Afrika

Generaal Beyers gesneuveld?

JOHANNESBURG, 8 Dec. (Reuter, Officieel.) Generaal Beyers, de leider van den opstand in Transvaal, is door een schot getroffen. Men gelooft, dat hij dood is.

PRETORIA, 9 Dec. (Reuter.) Officieel: De dood van Beyers is nog niet zeker. Het schijnt, dat tijdens een scherp gevecht aan de oevers van de Vaalrivier Beyers met eenige anderen poogde de rivier over te steken. Zij werden beschoten en men zag Beyers van het paard vallen en met den stroom meesleepen. Even later verdween hij onder water. Alle mogelijke pogingen zijn aangewend, om hem te vinden.

IN BELGIE

Voor de Belgen

De stoomer «Thelma» is te Rotterdam uit New-York aangekomen met eene volledige lading voedingswaren voor de Belgen. De «Thelma» brengt 94.000 zakken en 100 vaten bloem; 1600 zakken maïsbloem, 2000 zakken snijboonen, 1600 zakken rijst, 1200 zakken zout, 5000 kisten maïs, 5000 kisten aardappelen, 1200 zakken gerst, 2500 zakken gepelde erwten, 600 kisten verduurzaamde melk, 1200 kisten pruimen, 100 zakken suiker en eene menigte andere kleine hoeveelheid voortbrengselen.

* * *

Typhus in het Belgische leger

Uit een schrijven van den medischen medewerker van de «Times» verzonden uit La Panne in België, blijkt dat thans krachtige maatregelen worden genomen om de dreigende typhusepedimie in het Belgische leger te bestrijden. Het gevaar van zulk een epedimie is vooral ernstig, omdat, zooals de medewerker van de «Times» opmerkt, de physieke ontberingen die de Belgische soldaten moeten doorstaan naast de voortdurende zenuwspanning, den weerstand tegen een besmetting heeft verminderd. Maar niettemin blijft de geest van de Belgische soldaten een wonder, merkt de schrijver op.

Er komen nu dagelijks typhusgevallen voor en te La Panne is een isolatie-hospitaal ingericht. La Panne ligt dicht aan de zee en is dus frisch gelegen, terwijl het dicht genoeg is bij het gevechtsterrein, zoodat geen lang vervoer der zieken noodig is.

De oorzaak van de epidemie zoekt de schrijver vooral in het water van het overstroomde gebied, dat hoogstwaarschijnlijk besmet is. Het is zeer onzuiver en talrijke lijken drijven er rond.

* * *

Belooningen aan de Belgische troepen

Om de opoffering te beloonen, waarvan de artillerie der 4e legerafdeeling tijdens de gevechten aan den IJzer blijk heeft gegeven, werden de batterijen dezer afdeeling gemachtigd, om aan de schilden der stukken een geelkoperen plaat vast te hechten, met het opschrift: «Stuyvekenskerke».

Deze maatregel zal uitgestrekt worden tot de artillerie, die gestreden heeft voor Diksmuide, Schoorbakke, St-Joris en Nieuwpoort.

De artillerie der 4e mixte-brigade werd op de dagorde vermeld voor haar dapper gedrag, sedert het begin van den veldtocht, en bijzonderlijk om zes opeenvolgende nachten werkdadig gebleven te zijn, onder de beschieting, bij slecht weder, dikwijls in het water staande.

Feuilleton van 11 December (9

Jacques Damour

door Emiel ZOLA

Berru hield hem den uren achtereen in een herberg van de Temple-straat, om hem te bewijzen dat men niemand om moest brengen. Dat was een domme set, en wel allereerst omdat men daarvoor onthoofd werd. En hij greep zijne handen vast, en eischte dat hij dien eed zou afleggen, zich geen leelijke zaak op den hals te halen. Damour herhaalde maar met stijfhoofdige spotternij:

— Neen, neen, ieder zijn beurt... Ik zal den slager slachten.

De dagen verliepen en hij hield zich stil.

Er had eene gebeurtenis plaats, die het onheil scheen te moeten verhaasten. Hij werd, als onbekwaam, van de werkplaats weggezonden: gedurende een onweersnacht, was hij in slaap gevallen en had hij eene spade laten stelen. Van dat oogenblik af, begon hij gebrek te lijden, sleepte hij zich door de straten voort, nog altijd te hooghartig om te bedelen en met glinsterende oogen naar de vensters der gaarkeukens starende.

Maar, in plaats van hem aan te sporen, versufte de armoede hem. Hij kromde den rug en scheen in de somberste overpeinzingen verdiept. Men zou hebben gewaand, dat hij niet meer naar Batignoles durfde gaan, nu hij geen schoonen kiel meer had om aan te trekken.

Félicie leefde ondertusschen in onafgebroken angsten voort. Den avond van Damour's bezoek had zij Sagnard het gebeurde niet willen vertellen, en den volgenden dag was zij zoozeer gekweld door het bewaarde stilzwijgen, dat zij door berouw aangegrepen werd, en geen kracht meer had tot die bekentenis. Zij beefde dan ook voortdurend, telkens meenende haar eersten echtgenoot te zien binnen treden, en zich reeds de vreeselijke tooneelen voorstellende. Het ergste was dat men in den winkel op het een of ander vermoeden moest zijn gekomen, want de bedienden glimlachten onder elkander, en als juffrouw Vernier geregeld haar twee koteletten kwam halen, had zij eene onrustbarende manier om haar klein geld op te rapen.

Op een avond, eindelijk wierp Félicie zich om den hals van Sagnard en vertrouwde zij hem, snikkend, alles toe. Zij herhaalde wat zij aan Damour had gezegd: het was haar schuld niet, want, als de lieden dood zijn, moesten zij niet wederkeeren. Sagnard, die nog heel jong voor zijn leeftijd en een uitstekend mensch was, vertroostte haar.

Lieve hemel! het was eene akelige geschiedenis, maar het zou wel weer terecht komen. Kwam niet alles terecht? Hij, als iemand die geld bezat en zich niet over zijn toestand in de wereld had te beklagen, gevoelde voorwel nieuwsgierigheid. Hij wilde dat spook zien, met hem spreken. De gansche keschiedenis wekte zijn belangstelling op, en dat wel zoozeer dat, toen acht dagen later de andere nog niet verschenen was, hij tot zijne vrouw zeide:

— Wel! wat heeft dat te beduiden? Laat hij ons in den steek? Als ik zijn adres maar wist, zou ik hem gaan opzoeken.

En ziende dat zij hem smeekte zich rustig te houden, ging hij voort:

— Maar, beste het is om uw vrees te doen verdwijnen. Ik zie immers wel gij u aftobt. Er moet een einde aan komen.

Félicie vermagerde, inderdaad, onder het dreigend zwaard, dat haar angsten deed toenemen, naar mate het drama langer uitbleef. Maar op zekeren dag, dat de slager zich juist driftig maakte tegen een knecht, die vergeten had het water van een kalfskop te vernieuwen, kwam zij, lijkkleurig, aanloopen en stamelde:

— Daar is hij!

— Zoo! dat is goed! zeide Sagnard, aanstonds tot bedaren komende: Laat hem in de eetkamer.

En, zonder zich te haasten, keerde hij zich tot den bediende:

— Wasch hem flink af, of wel hij is bedorven.

En hij begaf zich naar de eetkamer, waar hij Jacques en Berru aantrof. Het was bij tooval dat zij samen kwamen. Berru had Damour in de Clichystraat ontmoet; want zijne armoede stond hem tegen, zoodat hij hem minder zag. Maar zoodra hij had vernomen dat zijn kameraad zich op weg bevond naar de Monnikenstraat, had hij hem allerlei verwijten toegevoegd, immers die zaak ging ook hem aan. Hij was dan ook opnieuw begonnen met hem onderhanden te nemen, hem toeroepende dat hij hem wel verhinderen zou daarginds een ongeluk te begaan, en hij ging voor hem staan en poogde zich meester te maken van zijn mes. Damour haalde de schouders op; hij zag er vastberaden uit, als had hij een plan opgevat, dat hij niet mede wilde deelen.

Op al wat zijn vriend zeggen mocht, vond hij slechts dit antwoord:

— Ge kunt meegaan, als gij wilt, maar sta mij niet in den weg.

In de eetkamer aangekomen, hield Sagard de beide mannen staande. Félicie was naar het slaapvertrek gevlucht, en had de kinderen medegenomen; achter de zoogvuldig gegrendelde deur, zat zij wanhopig ineengedoken, de kleinen tegen zich aanklemmende, als wilde zij ze beschermen en tegen een ieder verdedigen. Maar hoezeer zij ook mocht luisteren, hoe luid hare ooren ook van spanning mochten suizen, zij hoorde nog maar altijd niets, want in de aangrenzende kamer, waren haar twee echtgenooten verlegen geraakt en staarden zij elkander sprakeloos aan.

— Dus, zijt gij het? sprak Sagnard eindelijk, om toch iets te zeggen.

— Ja, ik ben het, gaf Damour ten antwoord.

Hij vond Sagnard een knap mensch en gevoelde zich daardoor vernederd. De slager zag er uit alsof hij hoogstens vijftien jaar oud was; het was een mooie man, met frisch gelaat, kortgeknipt haar en baardelooze trekken. In zijne hemdsmouwen, gewikkeld in een groot, sneeuwit voorschoot, had hij een bijzonder vroolijk en jeudig uiterlijk.

— Eigenlijk gezegd, hernam Damour aarzelend: wilde ik niet met u spreken, maar met Félicie.

Sagnard werd zichzelf weder geheel en al meester.

(Vervolgt).

Te Brussel

Hotel geplunderd

De burgerlijke politie kwam een der laatste nachten, rond 5 ure 's morgends, langs de Spastraat, toen zij verrast werd door een lawaai die als koord had gediend en dat aan de gevel van de rijke woning van mad. de gravin de Diebach de Belleroche, heen en weer slingerde.

De politie werd verwittigd, die onmiddellijk ter plaats kwam en een onderzoek instelde.

De woning, die voor het oogenblik onbewoond is, werd onderzocht en men stelde vast dat alle meubelen doorsnuffeld waren. De terugkomst der eigenares is noodig, om de belangrijkheid van den diefstal te kunnen vaststellen.

* * *

Te Leuven

Verschrikkelijke instorting
Vijf dooden

Men weet dat tijdens de bezetting der stad Leuven door de Duitschers, deze voor een groot deel — en vooral het rijkste kwartier — door brand werd verwoest.

De gemeenteoverheid van Leuven doet nu, om de duizenden werkloozen werk te verschaffen en ook om onheilen te voorkomen, deze puinhoopen opruimen. De muren der afgebrande woningen worden omver gehaald, de steenen gekuischt en opgestapeld gesteld, enz.

Donderdag laatst nu, terwijl negen arbeiders in de Leopoldstraat bezig waren de graten op te ruimen en de steenen op te stellen, steeg meteens een wervelwind op, met het ergo gevolg dat een groot stuk muur omversloeg en met donderend geweld op de groep arbeiders terecht kwam.

Spoedige hulp werd ingericht door de geburen en de politie. Ongelukkiglijk kon men slechts vijf lijken van onder de puinen halen, terwijl de anderen zwaar verwond werden.

* * *

Te Antwerpen

Spoorwegverkeer

De dienst is sedert Zondag hernomen op het spoorweg Antwerpen-Roozendaal.

* * *

NAMEN

Te Dinant

Al de burgerlijke gevangenen der streek Dinant, naar Duitschland overgebracht, zijn in vrijheid gesteld.

Niet een enkele ontbrak aan den oproep. De erg beproefde stad schijnt weerom haar leven te herleven.

* * *

TE GENT

Verordening

OP DE SCHEEPVAART TE GENT EN OP DE WATERS LENDENDE VAN EN NAAR GENT.

1) Al de schepen toebehoorende aan vijandige mogendheden, worden aanzien als aangeslagen zijnde door de Duitsche militaire overheid en moeten op eene anderplaats verblijven in de haven van Gent, volgens aanwijzingen die hun zullen gegeven worden. Zij mogen de aangeduide plaats zonder schriftelijke toelating van de Kommandatuur der haven niet verlaten. Het verhalen is zonder bijzonder verlof niet toegestaan.

Dit verlof zal slechts verleend worden in geval van volstrekte noodzakelijkheid.

2) De scheepvaart voor de schepen van vijandige Staten is slechts toegelaten mits een doorgangsverlof, af te halen door de Kommandatuur der haven.

3) Alle scheepvaart is verboden te rekenen van 5 uur 's avonds tot 7 uur 's morgens (Duitsch uur).

4) De onzijdige schepen welke zich buiten België bevinden en die zich langs het kanaal van Terneuzen naar Gent willen begeven, moeten zich wenden tot het Duitsch onderconsulaat te Terneuzen.

Dit is gemachtigd aan de schepen van onzijdige Staten een doorgangsverlof (laissez-passer-schein) af te leveren, geldig voor de overtocht naar Gent en terug naar Terneuzen. Deze doorgangsverloven zijn slechts geldig wanneer zij voorzien zijn van den stempel en de handteekening van den Consul te Terneuzen.

5) De geleiders van al de schepen te Gent aankomende, moeten zich onmiddellijk bij hunne aankomst aan de Kommandatuur van de haven aanbieden.

De vervulling dezer vereischte zal bestendigheid worden door de Kommandatuur der haven.

6) Voor het ontschepen en vervoeren, alsook voor het laden, is de schriftelijke toelating der Kommandatuur der haven vereischt. Voor dat het vervoer geschiede, zal de Kommandatuur der haven den aard en eigendom der lading, en indien het vervoer gedaan wordt door een gevolmachtigde van den eigenaar, de schriftelijke toestemming voor het vervoer der lading eischen.

De naam van den gevolmachtigde, die aan het schip hetwelk met de lading gemeen is, alsook de naam van den kapitein en den aard der lading moeten op het vermeld zijn.

7) Voor het afreizen van een schip, moet de geleider zich bij de Kommandatuur der haven aanbieden en het schriftelijk verlof tot vertrekken opeischen.

8) Verlof en inschrijvingen zijn slechts geldig wanneer zij voorzien zijn van den stempel van de Kommandatuur der haven en van de handteekening van den Kommandant of van zijn afgevaardigde.

9) De aanbiedingen en vragen moeten vergezeld zijn van al de papieren, met name, doorgangsverlof, scheepsvrachtbrief, enz., derwijze dat de namen en de nationaliteit der bemanningen van het schip en de aard der lading onbetwistbaar vastgesteld kunnen worden. Ieder lid der bemanning moet in bezit z n van een bewijs van eenzelvigheid en van een doorgangsbrief door de militaire overheid a te leveren.

10) Ieder verlof is slechts geldig voor een overtocht en voor den vastgestelden weg. Na afloop der reis moeten de verloven, zonder eenige uitnoodiging, aan de Kommandatuur der haven van Gent terug gegeven worden, of in geval de terugreis naar Holland geschiedt, dit door den Duitschen onderconsul te Terneuzen gegeven verlof aan den militairen post te Selzaete afgeleverd worden.

11) Alle militaire personen hebben altijd het recht het schip, de bemanning en de lading te onderzoeken.

12) De rechten en scheepvaartbelastingen moeten geïnd worden als voor den oorlog.

13) De voorwaarden betrekkelijk den invoer, den uitvoer, de koopmanschap met artikels, dienstig tot de noodwendigheden van den oorlog en deze betrekkelijk de douanen, zijn aan het onderzoek der belanghebbenden neergelegd in de Kommandatuur der haven van Gent, bij den Duitschen Consul te Terneuzen, ten Stadhuize van Gent en bij den Havenkapitein der gemeente van Gent.

14) Alle overtredingen, het aanbieden van valsche papieren en van valsche verklaringen, zullen volgens de wetten van den oorlog gestraft worden.

De Duitsche militaire Bevelhebber.

Afhalen, a. u. b.

Op ons bureel, Hoogpoort, 29, berust een brief in bestemming voor Mechelen. Indien er een persoon is die zich naar die stad zou begeven en den brief wil medenemen, dan zal hij eene familie een grooten dienst bewijzen.

Het broodrantsoen

Volgend schrijven werd door de samenwerking «Vooruit» aan het College van burgemeester en schepenen der stad Gent gezonden:

Mijnheeren,

In de laatst gehouden algemeene vergadering der Samenwerkende Maatschappij Vooruit, werd het rationneeren van het brood aan de leden uiteen gezet.

In deze vergadering werd er door de leden vooral op gewezen, dat het rationneeren alleen maar ingevoerd is voor de arme lieden, zoolang de toelating bestaat om klein goed te bakken.

Zoo kunnen de begoede burgers, onder vorm van broodjes, zich zooveel fijn brood aanschaffen als zij maar willen

Ik werd dan ook gelast U dat ter kennis te brengen, in de hoop dat U het verbod van 't bakken van klein goed formeel zoudt willen in toepassing brengen.

Aanvaardt, Mijnheeren, de gevoelens onzer achting.

Voor de Sam. Maats. «Vooruit»
De secretaris-beheerder,
E. VAN SWEDEN.

Gemeenteraad van Gent

Zitting van 7 December 1914.

In volledigding van het verslag dat wij reeds over deze zitting gaven, geven wij volgende mededeeling die wij komen te ontvangen:

I. De Raad beslist, met eenparige stemmen, eene belasting te heffen ten laste van de afwezigen, te weten:

A) Twee frank per dag afwezigheid ten laste der familiehoofden die meer dan 25 en min dan 40 fr. principaal op de personeele belasting betalen.

B) 5 fr. per dag afwezigheid ten laste van het familiehoofd dat meer dan 40 en tot 100 fr. betaalt.

De gehuwde vrouw betaalt 0,50 fr., het kind 0,25 fr. per dag afwezigheid.

C) 10 fr. per dag afwezigheid ten laste van het familiehoofd dat meer dan 100 fr. principaal betaalt.

De gehuwde vrouw betaalt 1 fr.; elk kind 0,50 fr. per dag afwezigheid.

Door «familiehoofd» wordt verstaan de familievader, de moeder weduwe en de meerderjarige ongehuwde personen.

De taks die niet betaald is op den vervaldag wordt vermeerderd met 5 %.

II. De Raad beslist gunstig te onthalen de vraag van het Gemeentebestuur van Aalst, ten einde het voorschot van 20.000 fr., gedaan door de Stad Gent, te zien vermeerderen tot 50.000 fr. Die leening wordt gedaan onder voorwaarde dat zij zal worden betaald in biljetten door de Stad Gent uitgegeven en mits eenen interest van 3 %.

De Raad machtigt ook het College een voorschot van 3000 fr. te doen aan de gemeente Ruyen, op voorwaarde dat de burgemeester dezer gemeente persoonlijk de terugbetaling waarborge.

De heer Burgemeester deelt mede aan den Raad: dat

1° de restauratie, ingericht door het Groen Kruis, bijval verwerft. Heden werden er 425 middagmalen aan 35 centiemen besteld.

2° De Duitsche Overheid haar inzicht heeft doen kennen een derde groep gijzelaars aan te duiden.

De H. Schepen Heynderyckx licht den Raad in nopens den toestand van de bevoorrading der stad.

Levensmiddelen ontbreken tot nu toe niet, maar gedurende eenige dagen zal de bloem misschien wel ontbreken.

De petrool zal op den openbaren weg verkocht worden per 2 liters: maatregelen zullen genomen worden om te beletten dat een huisgezin meer dan 2 liters per dag bekome.

Het keukenzout zal verkocht worden: 15 fr. de 100 kil. in 't groot (te rekenen van 1000 kil. in eens) en tegen 20 fr. de 100 ki.. in 't klein.

AFHALEN, a. u. b.?

De Consul der Nederlanden heeft eene reeks brieven ontvangen die de adressanten mogen komen afhalen Antwerpsches steenweg 231, St-Amandsberg, alle dagen van 2 tot 5 uur 's namiddags, uitgenomen des Zondags. Er zullen geene brieven afgeleverd worden tenzij op vertoon van identiteitspapieren en op de uren hierboven vermeld.

Naar het nummer dat voor den naam staat te vragen:

Lijst N. 20 van 10 December 1914

GENT. — 208. Emiel Allaert, Karel de Stoutestraat. — 209. Leon Beelaert. — 211. Gustaaf Billiet. — 212. Boes-Pollaert, Pêcherie. — 213. Bertha Broché, Ottergemschensteenweg. — 214. Sidonie Broigniey, Berouwstraat. — 215. August Bruneel, Kwakkelstraat. — 216. Esther Buyle, rue Metdepenningen. — 217. Xavier Callewaert, rue de Belgrade. — 218. Clement Calon, Ottergemschen Steenweg. — 219. R. Cardon-Rogiers, Vrijdagmarkt. — 220. Mad. Caron, Boulevard du Parc. — 221. Eugène Cobbaert. — 222. Mad. Collart, Boulevard des Hospices. — 223. Mad. De Beer, Boulevard d'Akkergem. — 224. Mad. De Bie, rue de la Cathédrale. — 225. De Blauwe. — 226. R. De Bondt, Elzenstraat. — 227. Bern. De Booy, Ham. — 228. Schepen De Bruyne, Fortlaan. — 229. Prof. A. De Ceuleneer. — 230. V. De Cock, rue de la Concorde. — 231. Zulma De Cock, Kruisstraat. — 232. de la Kethulle, rue Charles Quint. — 233. Baronne de la Faille, Place d'Armes. — 234. De Lombart, Torplaatenkaai. — 235. Mast de Naeght, rue du Hainaut. — 236. De Meulemeester, Chaussée de Courtrai. — 237. Jan De Meyer-Colpaert, Chaussée de Zwynaerde. — 238. J. B. De Moor, rue de l'Eglantine. — 239. Mad. Fl. De Mynck, rue de la Pièce. — 240. Ch. De Pauw, Gewat. — 241. G. De Roo, Egmondstraat. — 242. Frans De Rudder, Zondernaamstraat. — 243. De Saegher, Hamerstraat. — 244. Scheemaecker (de), Hooinard. — 245. De Sloovere, Statiestraat. — 246. Fr. De Smet-Lauwers, Meulesteedsche Steenweg. — 247. Aug. De Staercke, rue van de Velde. — 248. Félix De Taye & Co, Pêcherie. — 249. G. De Vos, Chaussée de Courtrai. — 250. A. De Vos, Passage d'Ypres. — 251. Victor De Waele, Pêcherie. — 252. Rachel De Weerdt, Oude Sasschepoortstraat. — 253. Charles De Wette. — 254. Aloys De Wilde, Marché aux Fruits. — 255. Charles Dierick, rue de Bruges. — 256. Dobbelaere, Boulevard du Parc. — 257. Doigny, Visscherij. — 258. Jean Douliez, Karperstraat. — 259. Dubois, telegram. — 260. Mad. Veuve Duyckens, rue Bréderode. — 261. Dutry-Massy, Godshuizenlaan. — 262. Sœur Elisabeth des Anges, couvent Visitation, rue Basse. — 263. Mad. Vve Elaut, rue Longues des Violettes. — 264. P. Eliat, Place du Casino. — 265. A. Elze, Roode Torenstraat. — 266. Eman, telegram. — 267. J. De Wilde, Houtbriel. — 268. Achille Geirnaert, De Smetstraat. — 269. Le Greffier des Conseils de Prudhommes de Gand. — 270. Vve Gyselinck, Boulevard des Hospices. — 271. J. Haaze-Vercruyssen, Pouillemarkt. — 272. Haelterman, Nederpolder. — 273. F. Hans. — 274. Me Hebbelinck, rue d'Anvers. — 276. Aug. Heirbrandt, Avenue de la Cour. — 277. D. Heymans. — 278. Hilderson, Marchand de Fruits. — 279. Prud. Haeben, rue St-Pierre-Alost. — 280. Léon & Jules Hye De Crom. — 281. Isabey, Boulevard du Chateau. — 282. Guillaume Gaspar, rue de Brabant. — 283. Mej. Janssen, Veldstraat. — 284. Mlle Justine, Vlaanderenstraat. — 285. Baron Baudouin Kervyn de Volkaersbeke. — 286. Mad. Lecompte, Lange Violettenstraat. — 287. Lavreau, Burgstraat. — 288. Arthur Loontjens, Steendam. — 289. Julienne Manesse, Akkergemstraat. — 290. J. Moerman Mees, Place Ste Pharaïlde. — 291. C. Myncke, rue Van de Velde. — 292. Neirinck, Rooygemlaan. — 293. Pharmacie Nicaise, rue Wennemare. — 294. Notermans, Hoogpoort. — 295. (Jules Van Hecke) pr Me Ocket. — 296. Bernard Parasie, Makelaarstraat. — 297. Paul Pelseneer, Boulevard Léopold. — 298. Wed. Petitjean, Brugsche steenweg. — 299. Predikheeren, Klooster, rue Haute. — 300. Podevin, Graslei. — 301. Cornil Raes, rue du Casino. — 302. Marguerite Renard, rue du Cheval. — 303. J. Roelants, Boulevard des Hospices. — 306. Armand Salpebrier, Boulevard Léopold. — 307. Marie Schauvlieghe, Van Crombrugghestraat. — 308. J. Scheerlinck, Heystraat. — 309. H. Schoentjes, Boulevard du Fort. — 310. D. Seghers, Wondelghemstraat. — 311. A. Serrus, Koningstraat. — 312. M. Smetryns. — 313. Mad. Smullenberg, Snoeckstraat. — 314. Albert Snoeck, Prinsenstraat. — 317. Annes Steinkuhler, Boulevard Lousbergs. — 318. J. Stevens, Godshuizenlaan. — 319. Mad. Stroobants-Gielen, rue de la Forge. — 320. J.-J. Stip, schipper, Begijnhoflaan. — 321. S. Togni, rue Digue du Brabant. — 322. Van den Berghe, Steendam. — 323. Van den Berghe-De Cneudt. — 324. Louis Van den Bulcke, rue Fievé. — 325. J. Van de Veegaete, Godshuishammeke. — 326. Dr Van de Velde. — 327. R. M. Van de Velde, rue des Sœurs noires. — 328. Leon Van Damme, Tentoonstellingslaan. — 329. Wed. Van Belle, Fuchsiastraat. — 330. Mélanie Van Durme, Klein Begijnhof. — 331. Julien Van Fleteren, Hospitaalstraat. — 332. E. Van Damme, Hamerstraat. — 333. Alice Van Damme, Maria van Bourgondiestraat. — 334. B. Van der Steen, St. Elisabethsgracht. — 335. Lucie Van de Waele, Coupure. — 336. Van Fleteren, St. Jacobsnieuwstraat. — 337. Mad. Vve Van Gheldere, rue Wondelgem. — 338. Jean Van Haeken, Devreesebeluik. — 339. Jules Van Hecke. — 340. Edgar Van Hoorebeke, Vischerstraat. — 342. Lucie Van Kerchove, Boulevard Zoologique. — 343. Mad. Van Lauwe, Rooigemstraat. — 344. Elodie Van Maele, Kouter. — 345. Wed. Van Maffaert, Rooigemstraat. — 346. S. Van Nieuwenhuyse, Gazometerlaan. — 348. G. Van Oorschot, Gezondheidstraat. — 348. Dré Van Peteghem, Boomgaardstraat. — 349. Van Rysselberghe, Boulevard Albert. — 350. l'Abbé Van Single, rue 12 Chambres. — 351. J. Van Steenburgh, Meulestedesteenweg. — 352. B. Van Trappen, Quai des Moines. — 353. Vermeulen, Zwynaardsche steenweg. — 355. Edm. Verrist, Ossenstraat. — 356. Henri Vincent, Place d'Armes. — 357. Oct. Waedeman, rue Bréderode. — 358. Mlle J. Weber, Van Wittenbergstraat. — 359. V. Wiener, rue des Epingles.

Briefwisseling

Wij ontvingen het volgende schrijven van wege de Usines d'Evergem. Wij deelen het mede ten titel van inlichting.

Evergem, 7 December 1914.

Mijnheer de Bestuurder,

Gij weet dat er vele klachten zijn in de omliggende gemeenten, voor wat betreft de verdeeling der bloem.

Vele dezer gemeenten zijn verscheidene dagen zonder brood geweest, en de werklieden hebben aardappels moeten medenemen naar hun werk, wat geen voldoende voeding is.

Er ware, meenen wij, een zeer eenvoudig middel om eene verdeeling te doen onder de bakkers.

Dat men in al de gemeenten, aan iedere familie, zooveel wekelijksche bons besteld als er monden te voeden zijn in die familie.

Deze bons zouden uitgedeeld worden ten laatste den dinsdag, om geldig te zijn de volgende week.

Iedere familie zou den woensdag de bons overhandigen aan den bakker bij wien zij wenscht zich te bevoorraden en deze zou haar in verwisseling zeven maal zooveel jetons geven als hij wekelijksche bons zou ontvangen.

Den donderdag zouden de bakkers de lijst der wekelijksche bons en de bons zelve doen toekomen aan de Commissie van verdeeling en deze zou de bloem verdeelen voor de volgende week, in eene of in verscheidene malen, volgens de ontvangen bons, daarbij telkenmale aanduidend aan de bakkers hoeveel grammen zij mogen geven per mond die te voeden is.

Deze wijze van handelen zou grootelijks het werk der verdeelingscommissie vergemakkelijken, zij zou elke klacht uit den weg ruimen en aan de bakkers toelaten om hun werk beter te organiseeren.

De bevolking zou er voordeel bij hebben, want zij zou zich vrijelijk kunnen wenden tot de bakkers die haren voorkeur hebben.

Gelief onze rechtzinnige groeten te aanvaarden.

(Get.) De Beheerder-Bestuurder.

* * *

Te Aalst

Ellendige toestand!
Duur leven!!

In ons blad van 30 November heb ik in korte trekken den toestand van Aalst geschetst. Twee weken zijn sinds verloopen en niet de minste verbetering is te melden, integendeel!

Menschen zonder de minste broodwinning moeten het leven rekken met den geringen onderstand van de stad. Zoo ontvangen b.v. een familie bestaande uit man, vrouw en 2 kinderen in 14 dagen 7 1/2 kilos brood en 10 kilos aardappelen.

De uitdeeling van de soep — welke sinds 4 weken in 't hulpcomiteit besloten is — wacht nog op hare uitvoering. (1)

Het soldatengeld is in 18 dagen één maal betaald. Er zijn nog vrouwen en moeders welke 7 en 8 weken soldatengeld moeten ontvangen!

Tengevolge hiervan hebben op de Groote Markt herhaalde samenschollingen plaats gehad door de vrouwen die, om hieromtrent hare ontevredenheid te kennen te geven, dikwijls bittere woorden laten hooren. En dit in zoo verre dat de verleden week de markt door de duitsche soldaten werd ontruimd.

Deze geringe onderstand aan de behoeftige werklieden verleend, verplicht hun den bedelzak op te nemen. Zoo ziet men honderde menschen in de stad zich van het eene huis naar het andere slepen, om eene aalmoes af te smeeken!

Men kan oordeelen wat smart er in het binnenste van ons braaf en werkzaam volk moet omgaan, wanneer zij tot deze akelige vernedering hun toevlucht moeten nemen, om hunne kinderen toch maar eene bete broods te geven.

De rijke lieden en fabrikanten (die in klein getal te Aalst nog zijn), denken, met enkele centen aan die hongerige menigte te geven, hunnen plicht te hebben vervuld!...

Zooals ik in mijn voorgaande schrijven zegde, zijn er slechts een 5-tal fabrikanten die wekelijks een kleinen onderstand aan hunne werklieden verleenen.

In de laatste week is deze voor de mannen van het fabriek «Filature et filteries Réunies» verdubbeld, dus tot 6 franken gebracht.

Dit is een voorbeeld voor de anderen, onder dewelken zich hoofden onzer stad bevinden en ook menschen welke steeds met hunne liefde voor 't volk pronken.

Het hulpcomiteit heeft verleden week ontslag genomen. Reden: Het comiteit had besloten ten profijte van de stad — die in geldverlegenheid verkeerd — kolen te verkoopen.

De burgemeester heeft aan voortverkoopers de kolen verkocht met geldverlies voor de stad en de prijs was voor de inwoners 20 centiemen per 100 kilos meer als door het comiteit was vastgesteld!

Het zij hier terloops gezegd dat, wanneer het comiteit goede besluiten nam, op de uitvoering er van lang moest gewacht worden ofwel nooit werden uitgevoerd.

En nu met den kolenverkoop werd in een paar uren tijd een prachtig initiatief op zulke domme wijze vernietigd.

Het leven in onze stad is duur. In 't bijzonder voor brood, zout en petrool.

De laatste verkoopprijs van meel door de stad was 48 fr., van de bloem 50 fr. de honderd kilos. Hierdoor is het brood duur, 70 à 80 centiemen voor een brood van 1 1/2 kilos.

Het zout kost minstens 25 centiemen den kilo en de petrool tot 1.25 fr. den liter.

De prijs der andere kruidenierswaren is niet beter.

Kortom, het leven in Aalst is ellendig en onuitstaanbaar, waarop wij in een volgend schrijven terugkomen. H. F.

(1) Er schijnt nu een begin aan gemaakt te worden.

* * *

St-Nikolaas-Waas

Gezel F. Van der Borcht wordt maandag 14 dezer, om 2 uur verwacht op het Hoofdbureel, Vrijdagmarkt, Gent.

Edmond Heynebeau.

Werkersbeweging

Nog de toestand in de kleernijverheid

In ons artikel over de werkloosheid in de kleernijverheid, komt volgende zinsnede voor:

«Dan hebben wij de winkels der gemaakte kleedren, confectiehuizen genaamd, waarvan de bijzonderste zijn Nagels-Esders, New-Engeland, Coin de rue en Bon Coin».

Dit heeft ons vanwege het huis «Maison Charles» de opmerking doen krijgen dat het, voor wat het laten maken en aankoop van confectiehuizen betreft, zich ruim meten mag met een paar der huizen door ons opgesomd, en het dus in dezelfde voorwaarden is, 't is te zeggen, een der bijzonderste confectiehuizen der stad van welke de kleermakers ook grootendeels zonder werk zijn.

Hierbij dient dan ook gezegd, dat het huis «Maison Charles» door ons bij missing vergeten was. Maar 't volgende zij dan ook om te verklaren dat ons artikel niet gegeven werd om de belangrijkheid der winkels tegenover elkander te stellen, maar wel om de groote werkeloosheid aan te toonen, waaraan wij, werklieden der kleernijverheid, blootgesteld zijn.

F. Lippens.

GENT

Stadsnieuws

— BERICHT. — De plaats van Tandmeester bij de Stadsscholen is onbezet. Jaarwedde: 500 frank.

Aanvragen te zenden aan het Scheepencollege vóór 15 December.

(Medegedeeld.)

— GEVONDEN. — In de cinemazaal van het Feestpaleis «Vooruit» maandag avond, na de vertooning, een hond. Aldaar terug te bekomen.

— SLAPENDE GEVONDEN. — Verleden nacht heeft de nachtwaker Buysse, onder de Ketelbrug, de 8jarige Madeleine Van Damme, wonende Berouwstraat, 76, slapende gevonden. Door zijne zorgen werd het meisje huiswaarts gebracht.

— GEENE BOTSING. — Het is bij dwaling dat gemeld werd, dat eene botsing heeft plaats gehad tusschen de auto van de pompiers en een ander rijtuig. De auto was dien dag niet buiten geweest.

— KOEPOKINENTINGEN. — Het College van Burgemeester en Schepenen brengt ter kennis van het publiek dat er maandag namiddag, 14 December, te 3 uur stipt, kostelooze koepokinentingen zullen gedaan worden in het Bestendig Politiebureel, Pouillemarkt.

Sterfgeval

Men verzoekt ons te melden het afsterven van Mevrouw

Clémentine Callant

echtgenoote van M. Henri Duvivier,

geboren te Antwerpen, den 16 september 1892 en overleden te Ledeberg, den 10 december 1914.

De teraardebestelling, op het kerkhof van Ledeberg, zal plaats hebben den Zaterdag 12 december, om 2 ure. — Vergadering ten sterfhuize: Binnenweg, 18, Ledeberg, om 1 1/2 ure.

Gezien de treurige omstandigheden, zullen er geene doodsbrieven gestuurd worden en verzoeken wij de vrienden en kennissen dit bericht als uitnoodiging te nemen.

BRIEVENBUS

Wij ontvangen verschillende brieven:

1. Een antwoodr van een gentsch meisje nopens de belasting op de jonkmans. 't Is geheel geestig, maar het zegt te weinig om het op te nemen.

2. Eene klacht van onzen partijgenoot Ph. D., dat het moeilijk is, voor vele menschen hunne lasten te betalen. Dat is al te algemeen gekend, om er op aan te dringen.

3. Nog twee brieven over de hondenbelasting, waarvan de eene *socialist* geteekend ernstig en beleefd is, maar ongelukkiglijk niet juist.

4. Een brief van een werkman die over verschillende punten klaagt waaraan *Vooruit* niets kan veranderen.

Zijne klachten dient hij direkt aan het gemeentebestuur te doen en namelijk aan de bevoegde schepenen.

Mogen wij de partijgenooten vragen niet langer op deze zaak aan te dringen?

Geloof ons, vrienden, het paard staat daar niet gebonden en er zijn andere katten te geeselen voor den oogenblik en grootere belangen te verdedigen.

P. H.

De petrool

Diegenen die ons brieven stuurden over deze zaak, gelieven nog een of twee dagen geduld te hebben. Wij zullen ons best doen en hunne grieven van naderbij onderzoeken en hen antwoorden.

F. H.

Belgische soldaten, opgesloten in Holland

Ten gevolge der veelvuldige verplaatsing der opgeslotenen, — hetzij door het verlaten der hospitalen of door van het eene depot naar het andere te worden overgebracht, — blijft de opgegeven stad altoos dezelfde niet. Het is echter best brieven die men sturen zou, naar de gemelde stad te sturen; van daar worden ze dan voort gezonden.

(21 vervolg)

OPGESLOTENEN TE AMERSFOORT

6e REGIMENT DE LIGNE DE FORTERESSE en 26e REGIMENT DE LIGNE

Moerman Armand, Ledeberg. — Meerbergen François, Antwerpen. — Meeus Jan, Anderlecht. — Meerten Jan, sergeant, Maeseyck. — Machiels Guillaume, korporaal, Hasselt. — Missooten Jan Louis, Brussel. — Mackelbergh Paul, Duinkerke. — Marchal Ferdinand, Brussel. — Mouligneaux Odon, korporaal, Flobecq. — Maistriaux Louis, korporaal, Ath. — Marschalk François, Saintes (Hameau du Try). — Mégang François, Aalst. — Melaert Rodolphe, Cureghem. — Meysmans Jan-Baptiste, Molenbeek St-Jan. — Maréchal Gérard, Luik. — Moreau Arthur, Molenbeek St-Jan. — Mattyssens Jozef, Antwerpen. — Meunier Joseph, St-Jan-Geest (Brabant). — Mellery Joseph, Folx-les-Cores. — Manien Théophile, Farciennes. — Minjauw Cyrille, Waekem. — Merseman Pieter, Veurne. — Mathieu Adhemar, Leval Treiger. — Missiaux, Schaerbeek. — Molin François, Merchtem. — Minoadt Achiel, Meire. — Martens Charles, Brussel. — Moreau Jules, Wasmes. — Mazet Charles, Antwerpen. — Molle Aimable, Ath. — Mertens Joseph, Aalst. — Meuwes Louis, Lummen (Oost-Vlaanderen). — Mytebroeck Germain, Linden (Brabant). — Majire Joachim, Havré-Ville (Henegouw). — Muys François, Antwerpen. — Martin Jozef, Luik. — Melckbeke Constant, Montigny-sur-Sambre. — Manbour Louis. — Noël Joseph, Seraing. — Neusy Norbert, Paturages. — Nekebroeck Vital, Charleroi. — Obbrechts Hubert, Wintershoven. — Oleffe Leon, Kain. — Oleffe Jules Joseph, korporaal, Villers-la-Ville (Brabant). — Petitjean Arthur, Hautain l'Evêque. — Pètre Elie, Tubize. — Poot Henri, sergeant, Anderlecht. — Poncin Ambroise, korporaal, Luik. — Portaels Jan-Baptiste, Hal. — Polaert Constantin, korporaal, Quenast. — Perdaens François, Nieuwerkerken (Oost-Vlaanderen). — Peeters Pierre, Seraing. — Pont Jan, Antwerpen. — Peeters Louis, Zonhoven (Limburg). — Paps Enest, Steenockerzele. — Pletinckx Charles, Brussel. — Peigneur Ferdinand, Crekon-bij-Hannut. — Pauwelz Honoré, Ieperen. — Paques Jean, Seraing. — Plateau Remi, Schaerbeek. — Pecceu Hilaire, Rumbeke (West-Vlaanderen). — Perdaens François, Hofstade (Oost-Vl.). — Paquet Joseph, St. Servais (Namur). — Persijn Louis, Berchem (Antwerp.) — Paillon Ed. Mons. — Picart Arnould, Hasselt. — Philippart Albert, 1 sergeant, St-Pieters-Jette. — Penninckx Arthur, Soignies. — Quintens Pieter, Hasselt. — Quanten Alfons, Axel.

Rousseau André, Brussel. — Raes Louis, Molenbeek. — Ramet Alfred, Luik. — Rijkmans Jules, Molenbeek. — Raymackers Eduard, Schaarbeek. — Remacle Jean, sergt., Ougrée. — Rooze Frans, Antwerpen. — Roelandt Fr., Hekelghem. — Robijns Frans, Meldert-bij-Aalst. — Reynaert Jules, Thourout. — Reniers Jean, Drieslinter (Brab.) — Reyders Michel, Molenbeek. — Ravaut Jérome, Lede (Oost-Vl.). — Rongé Jan-Baptist, Wesembeke Ophem. — Rosaert Dominique Belsel. — Standaert Victor, Snelleghem. — Smaeghe Florent, Loo. — Sevens Jean, 1r sergent, Paris. — Smets Charles, kaporaal, Hemixem. — Staes Edward, clairon, Loo. — Schaepherders François, Paris. — Sterckx Jacques, Boitsfort. — Sleekx Louis, Ricquevorst. — Souliard Jan-Baptist, Deurne-Zuid. — Sterckx Victor, Laeken. — Stas Ernest, 1e sergeant, Brussel. — Samyn Camiel, kaporaal, Veurne. — Spinette Ivon, Wieze. — Steenhaut Désiré, Aalst. — Servais Theofiel, Halanzy (Luxemburg). — Schees Pieter, Leuven. — Smekens Edmond, Meire-bij-Aalst. — Sanens August, Coq-sur-Mer, à Klemskerke. — Sacré Victor, Bois de Breux. — Stockmans Joseph, Ninove. — Swinnen Frans, Mechelen. — Sablin Jules, Sweveghem. — Smet Jan-Baptiste, Themsche. — Santerre Albert, Nijvel. — Schollaert Camiel, Antwerpen. — Schevernels Eduard, Zonhoven. — Stas Pieter, Hasselt. — Schuurweghem Michel, Luik. — Stalpost Léon, Lessines. — Schoonjans Eugène, Duysburg. — Stockmans Alfons, Brussel-Vorst. — Tilkin Dieudonné, kaporaal, Brussel. — Torfs Jan, Antwerpen. — Tournay Emile, Lobbes. — Trulin Albert, sergt.-maj., Anderlecht. — Thys Frans, Bocholt. — Thibout Jean, Liége. — Tielens Pieter-Jan, Zonhoven. — Taminiaux Léon, Uccle. — Tallon René-Paul, kaporaal, Leuven. — Truyst Jan, Mechelen. — T'Sas François, Auderghem. — Tordeur Emile, Hal. — Thiebaut August, Etterbeek. — T'Yoncke François, Aalst. — Theunissen François, Auderghem. — Tilburck François, Anderlecht. — Van der Elst Pieter, kaporaal, Laeken. — Van Vaerenbergh J.B., Haeltert. — Van Nieuwenbergh Frans, Moorsel. — Vanhaeren Ferdinand, Over-Reepen. — Van Vlasselaer Sylvain, Tirlemont. — Van den Eynde Gustave, kaporaal, Elsene. — Verdoodt Félix, kaporaal, Anderlecht. — Vercammen Frans Mechelen. — Vanderlinden Joseph, St-Gilles-Brussel. — Vanhaeren Henri, Helchteren (Limburg). — Van de Ghinste Emiel. St-Gilles-Brussel. — Van den Branden Pieter, Grimbergen (Brabant). — Viseur Cyriel Waterloo. — Van Cutsem Frans, Leeuw St-Pieters. — Vanden Eynden Jules, Brussel. — Van de Woude Hector, Veurne. — Vinhoulst Arthur, Berchem-Antwerpen. — Van Schepdael Jan, Molenbeek. — Van Laeken Ed., Elsene. — Varschueren Antonius, Mechelen. — Van Mechelen Philippe, Ruysbroeck.

Vereken Henri, Antwerpen. — Vossem Leopold, Schaarbeek. — Van Cauter Dominik, Erpe (Oost-Vlaanderen). — Verdoodt Karel, Erembodeghem (Oost-Vlaanderen). — Van Santvoort Eduard, clairon, Koekelberg. — Van den Broeck Gustaaf, Vichte. — Van Hoedenaeghe Frans, Oetinghen. — Van Trimpont Alfons, Thienen. — Van Wijnsberghe Karel, Avelghem. — Vanzijnghel Karel, Elsene. — Vermaesen Bonaventure, Aalst. — Van Beuren Jozef, kaporaal, Genck (Limburg). — Van Ransbeek Jozef, clairon, Ganshoren. — Van Gansen Karel, Antwerpen. — Van de Meulebrauck Ach., Avelghem. — Van Dooren Alfons, Antwerpen. — Van Overmeiren Frans, Lede. — Van den Driessche Henri, Helderghem (Oost-Vlaanderen). — Vander Veken Henri, Vorst. — Van Hecke Adolf, Cherscamp. — Van Braekel, Meerhout (Provincie Antwerpen). — Van Overstraeten J.-B., Wambeek (Brabant). — Velaerts Michel, Zonhoven-bij-Hasselt. — Vanfleteren Aimé, Kortrijk. — Vranckx Frans, Leuven. — Van Buggenhout Pieter, Boom. — Vertongen Jan-B., Grimbergen (Brabant). — Vermassen Remi, Voulrechteghem. — Van de Velde Richard, St-Lieven-Hautem-bij-Sotteghem. — Van Hemelryck Jan, Grimbergen. — Van Geertruyen Isidoor, Antwerpen. — Van Neyghem Frans, Téralphine-bij-Aalst. — Van Boelingen Henri, Vlensembeke (Brabant). — Van Laethem Felix, Vlensembeke (Brab.) — Verbeke Alfons, Esschene (Brabant). — Van Volsem Alfons, Zomerghem. — Van Laer Jules, Thourout. — Van den Driessche Raymond, Ingelmunster. — Van Assche Aimé, Kortrijk. — Vancouteren Leon, Antwerpen. — Van Landeghem Kamiel, Deurne. — Van der Borght J., Moorsel. — Vermorgen Arthur, Brussel. — Vanderstraeten Pieter, Tourneppe. — Van Camp Jan, Mechelen. — Van der Pooten Oscar, Overmeire. — Van Malderghem Hubert, Nederbrakel. — Vleminckx Eduard, Antwerpen. — Verrezen Pieter, Meerhout. — Verhaegen Karel, Gyseghem. — Van den Broeck, St-Pieters-Jette. — Van den Eynde Karel, Antwerpen. — Van Tempel Alfons, Hasselt. — Van den Bulcke Ch., Herssel (Westerloo). — Van Hoeck Pieter, Nieupoort (stad). — Vermote Karel, Laeken. — Van Broeck, J.-B., Gilly. — Van Vaerenbergh René, Nieuwerkerken-bij-Aalst. — Vanhove Alfons, Heusden (Limburg). — Verdoodt Constant, Berchem-Ste-Agathe. — Vrebosch Frans, Leuven. — Van Roey Leopold Lize-Seraing. — Vandenhende Jan Baptist, Anderlecht. — Vercauter Kamiel, Isenberghe. — Van der Heyden, Antwerpen. — VanAntenhoven Louis, Assche. — Van Helmont Jozef, Antwerpen. — Vilain Celestin, kaporaal, Hornu. — Vandevelde Frans, kaporaal, Maleizen. — Vercruyssen Jules, Waereghem. — Van Campenhout J.-B., Cobbelghem. — Verhaegen Louis, Antwerpen. — Wilmart Jan, St-Pieters-Jette. Warzée Fernand, sergeant, Laeken. — Wouters Denis, kaporaal, Antwerpen. — Wante Constant, sergent Gentbrugge. — Willems Theofiel, sergent, Herdersem. — Wyants Jan-Alfons, Antwerpen. — Wirix Martin-Jules, Hasselt. — Waterschoot August, Zele. — Wolter Adolf, Leuven. — Willemans Karel, Anderlecht. — Wauters Luc.-Alph., Molenbeek. — Wouters Henri, Boschvoorde. — Watteeuw Jozef, kaporaal, Moorslede. — Zoetaert Alfons, Warneton-St-Yvon.

REGIMENT DER GENIE.

Anné Sylvestre, Rupelmonde. — Alderveireldt Pedro, Alveringen. — Agnessens Pieter, Erinnes. — Aerts Jozef, Haine-St-Pierre. — Arix Guillaume, Anderlecht. — Ardouillie Lucien, kaporaal, Mechelen. — Aelbrecht Edmond, St-Nikolaas-Waes. — Anguenois Walter, Brugelette. — Annessens Jozef, Schaarbeek. — Allebroeck Frans. — Argot Arthur. — Abrassart Emiel, Dour. — Aspeslagh, Vlissingen. — Annemans Guillaume, Baesrode. — Alliet Alfons, Beveren (Rouselaere). — Alliet Albert. — Ambroise Nikolaas, Arlon. — Archambeau M., Leuven. — Abs Fernand, sergent, St-Joost-ten-Noode-Shaarbeek. — Bresseleers René, kaporaal, Antwerpen. — Buysmans Frans, Brussel. — Braecken Lieven, Heppen. — Baudenelle Leopold, Antwerpen. — Baese Louis, Dendermonde. — Beckers Jacob, St-Pieters-Woluwe. — Bierten Pieter, Turnhout. — Bal Eduard, Overpelt. — Beguin Gustaaf, St-Jans-Molenbeek. — Bracke Pieter, Sleydinge. — Beugnies Gaston, Quévy-le-Grand. — Bouwet Valère, Poperinghe. — Bosmans Armand, Brussel. — Becker Ernest, Vlissingen. — Busselen Martin. — Ballaut Alfons, Chimay. — Bonhill Isaïe, St-Jans-Molenbeek. — Brabants Thomas, Deurne. — Bell Arthur, sergent, Jodoigne. — Brengel Jules, Luik. — Blanchart Henri, Spa. — Borrey Richard-A., sergent, Amay. — Boone Maurice-G., kaporaal, Gent. — Barette Arthur-D., kaporaal, Uccle. — Bléret Leon-J., kaporaal, hospitaal. — Beerten Jules, Antwerpen. — Bauvin Jan-Baptist, Etterbeek. — Briffaux Jan, adjudant, Brussel. — Bruime Hilaire, Tertre. — Bery Léon, Quiévrain. — Bruyère Alfred, Frameries. — Boekman Armand, Saventhem. — Biesmans Frans, Malderen. — Bompoint Ephram, Trivières. — Bomtemps Gaston, St-Jans-Molenbeek. — Blanjard Eugeen, Brussel. — Beckaerts Arthur, Oyghem. — Braems Ernest, Meenen. — Bateau Jules, Crétigny (France). — Brisart Jan, St-Jans-Molenbeek. — Bonne Jozef, Gent. — Bentein Kamiel, Steene bij Oostende. — Boriau Pieter, Denderleeuw. — Behiels Louis, Lokeren. — Buhlen René, Luik. — Bury Désiré, Forchies-la-Marche. — Bossu Raymond, Moerslede-bij-Rousselaere. — Bollaert Cesar, Heusden-bij Gent. — Bautil Julien, Moll-Donck. — Brock Jozef, Antwerpen. — Buytaert Alfons, Rupelmonde. — Blockx Frans, Antwerpen. — Bierna Louis, Luik. — Baddie Jan, Antwerpen. — Beyles Gustaaf, Kortrijk. — Boussard Louis-A.-J., sergent, Luik.

Benthein Edgard, kaporaal, St-Gilles-bij-Brussel. — Bijl Antoine H., kap., Borgerhout. — Bruynseels Egide, R. J. J., kap., Schaarbeek. — Bara Jean-B., kap., Ukkel — Bombarts Octave, kap. Rixensart. — Burssens Aimé, Mechelen. — Blanchart Adhemar, Castiau-Thienies. — Boelens Victor J., Brame-l'Alleud. — Brismontier, Oscar, Mons. — Bourotte Frans, Brussel. — Bruyninckx Joseph, Schaarbeek. — Bodson Mathieu, St-Josse. — Bayot Jules E. E., Brussel. — Braet Joseph, F., sergeant-fourrier, Borgerhout. — Bastiaensen Alphonse, sergt., Calmpthout. — Bacheljauw Joseph, Antwerpen. — Berlize Armand, Brussel. — Brandelard Gabriel, Schaarbeek. — Bouarmont Emile, Haute Chantenay. — Baudouin G., Jemappes. — Beaugesne V., Bachaut (Nord). — Bervoets Alphonse, Schaarbeek. — Bauters Jan, Scharbeek. — Bulcke Hector, Roeselaere. — Burion Pierre, Elsene. — Box Oscar, Eeckeren-Donck. — Baufay Alexandre. — Blox Louis, Mons. — Bonne Emile. — Brijs Amédée, Burght-Waes. — Bonte Edouard, Brugge. — Bolain Camille, Ogny-Oiseau. — Boland René, Calloo. — Babussiaux Pierre, Binche (Henegouwen). — Bellens Pieter, Antwerpen. — Boons Frederik, Dendermonde. — Carpet Victor, Forest. — Cappiau Joseph C., Brussel. — Coudijzer Maurice, Kortrijk. — Chênes Alexandre, Jodoigne. — Caluwaert Willaume, Mechelen. — Cornélis Leon (hospitaal). — Carron Romain, Gent. — Coopman Désiré, Oostende. — Couplez Jean, Ronse. — Cnops Alexandre, Etterbeek. — Cordier Paulin, Haine-St-Paul. — Cloetens Amédée, Brugge. — Ceymeulen Joseph, Baesrode. — Cannoot Charles, Berchem-Antwerpen. — Coosemans Maurice, kap., Leuven. — Castelyn Joseph, Berchem-Antwerpen. — Couwels Emiel, Gent. — Clas Félix, Diest. — Clermont Joseph. — Cockaerts Louis, Wesemael. — Collard Georges, Escalières-lez-Chimay. — Callebout Remy, Maerbeek-Ninove. — Camal Joseph, Oppeye. — Croain Hector, Doornijk. — Crahaye Nicolas, Luik. — Crain Joseph, Marches-lez-Ecaussines. — Colley Henri, Seraing. — Carthé Fernand, sergeant, Brussel. — Chéron Jules, Fontaine-l'Evêque. — Claeys Henri, Gent. — Christophe Georges, Brussel. — Callebout Francies, Brussel. — Colman Benoit, Hamme-bij-Dendermonde. — Calleeuw Louis, Brugge. — Coureur Léon, Brugge. — Cosse Adolphe, Sclaigneaux-Sclain. — Cornelis Camiel, Meerendré. — Caignie Oscar, Loos-lez-Lille (Nord). — Carlier Alfred, Maubeuge. — Capiau Philippe, Cuesmes. — Cumps Jos., Paris, XVe arr. — Coupiene Camille, Liége. — Cooman Léopold, Denderleeuw. — Crockaert Ferd., Brussel. — Commerre Maurice, Antwerpen. — Callebout Pierre, Uccle. — Claeyssens Louis, Gent. — Clulemans Charles, Antwerpen-Dam. — Craeys Julien, Brugge. — Ceulemans Auguste, Campremy.

Corewijn Mathieu, Antwerpen. — Carron Karel, Antwerpen. — Cuyvers Octaaf, Antwerpen. — Collin Sylvain, korporaal, Ottignies. — Collin Joseph, Marche (Luxemburg). — Cauffriez Alphonse, Quaregnon. — Cappelle Henri, Moorseele bij Kortrijk. — Cleys Julien, Capryche. — Carnawal Karel, Ledeberg. — Crockaert François, Uccle. — Collée Pierre, Paris IIIe arrondissement. — Cloquet Jan, Hal. — Cleyman Alfons, Gent. — Callebout Alfons. — Cools Julien, Borgerhout. — Cherbonnier François. — Charlier Joseph, sergeant, Vorst. — Contor Nestor, Milmort. — Carpiaux Alphonse, Fleurus. — Coulonvaux Eugeen, Brussel. — Cirelli Victor, Mons. — Cosaert Theofiel, sergeant, Oostende. — Cornet Pieter, Bourg. Leopold. — Castelyn Victor, Brugge. — Careisbergh Arthur, Rupelmonde. — Ceuppens François, Brussel. — Depuy Georges, Montigny-le-Tilleul. — Ducoffre Jan, Marchienne au Pont. — Denis August, Brussel-Center. — Doncie Florent, St-Pieters-Jette. — Delathouwer Henri, St-Jans-Molenbeek. — Donnay Leonard, Brussel. — Dendooven Theofiel, Thienen. — Debecker François, Auderghem. — Deschutter Jan, Linkenbeek. — Dumoulin Lievin, Brussel. — Devrée Damien, Mechelen. — Dielman Raoul, Brussel. — De Waele Adolf, Kortrijk. — David Leon, korporaal, Elsene. — Dory Armand, kaporaal, Esneux. — Depuydt Joz., Heule. — Despriedt Richard — Cuesmes-bij-Kortrijk. — Deleay Honoré, Langemarck. — Deleeuw Edm., Brussel. — Dramais Laurent, Wasmes. — De Keyser Filip, Ukkel. — De Bavay Henri, Brussel. — Depraeter Oscar. — De Backer Albert, Ukkel. — Demoulin Jean, Seraing. — D'Haese Richard, Dambrugge. — De Visscher Emiel, Balegem. — De Ronck Albert. — Depetter Prosper, Aalst. — Debaets Kamiel, Lovendegem. — De Raeve Valery, Aalst. — De Hertogh Frans, Humbeek. — Dendoncker Constant, Thielt.

(Vervolg morgen.)

KRUIDENIERSWAREN

VAN

"VOORUIT"

Ziet onze Prijzen:

KOFFIES uitmuntende kwaliteiten	fr.	2.65, 3.00 en 3.50 de kilo
Suikerij	fr.	0.40 id.
Broodsuiker	fr.	0.90 id.
Cristalisé	fr.	0.75 id.
Meelsuiker	fr.	0.90 id.
Vermicel	fr.	0.55 id.
Vijgen	fr.	0.80 id.
Kaas oude fijne	fr.	2.70 id.
Frite-Vet	fr.	1.90 id.
Eiers met een genomen	fr.	0.12 per stuk
Kindermeel X	fr.	0.65 den 1/2 kilo
id.	fr.	0.35 het 14 kilo
Azijn	fr.	0.15 den liter
Zeep (Ie kwaliteit bruine)	fr.	0.58 de kilo
Sunlight	fr.	0.16 het stuk
Waschpoeder « Het Bleekertje » uitmuntende kwaliteit	fr.	0.18 het pak

Deze waren evenals andere Kruidenierswaren zijn verkrijgbaar in VOORUIT's 25 Winkels.

LEDEN 6 o/o deel. — Niet-Leden 2 o/o deel.

Partijberichten

VRIJDAG

WIJKCLUB AKKERGEM-COUPURE GANG. — Om 8 1/2 uur in het lokaal der club, Rasphuisstraat 17, uitbetaling aan de achterblijvers.

ZONDAG

MARXKRING. — Zondag morgend, om 11 ure, maandelijksche bestuurzitting.

GINEMA-HALL-VOORUIT

SINT-PIETERSNIEUWSTRAAT. — GENT

Ingang St-Pietersnieuwstraat
(Poort nevens den café)
—)o(—

ZONDAG 13 DECEMBER 1914
van 6 tot 9 ure

Ingangprijs: Volwassenen 20 centiemen; Kinderen 15 centiemen, vergezeld van hunne ouders.

MAANDAG 14 en DONDERDAG 17 DECEMBER
van 5 tot 8 ure

Ingangprijs: Volwassenen 15 centiemen; Kinderen 10 centiemen, vergezeld van hunne ouders.

Vertooningen met den kunstfilm

De roman van een Scheepsjonger

groot drama in 4 deelen en 125 tafereelen

1e Deel: SCHURKEN UIT DE GROOTE WERELD.
2e Deel: CHARLES-HENRI.
3e Deel: DE MISDAAD.
4e Deel: DE SCHIPBREUKELINGEN.

Rolverdeeling: De Woekeraar Werb (Maurice Luguet). — De Markies Lusck (Leubas). — Vader Paimpol (Dutertre). — Patroon Dick (Emile André.) — De President van de Rechtbank (Jumès). — De Rechter van Instructie (Manson). — De Procureur van de Republiek (De Rigal).

VERLOREN: Koperen koffre-fortsleutel, n. 1939. Belooning aan den terugbrenger: Keizer Karelstraat, 70, Gent.

GROOTE OCCASIE door reden van vertrek: Te koopen een bed met ressort (voor een persoon) matras, traverain, hoofdkus in wol. Alles in goede staat. Adres: bureel van het blad. Prijs: 100 frank.

HERBERG OVER TE NEMEN. — Goede verkoop. Vrij van brouwer, Overname 50 fr. Roode Torenstraat 8.